SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 5. maja 2011*

V zadevi C-537/09,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Upper Tribunal (Združeno kraljestvo) z odločbo z dne 15. decembra 2009, ki je prispela na Sodišče 21. decembra 2009, v postopku

Ralph James Bartlett,

Natalio Gonzalez Ramos,

Jason Michael Taylor

proti

Secretary of State for Work and Pensions,

* Jezik postopka: angleščina.

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi J.-C. Bonichot (poročevalec), predsednik senata, K. Schiemann, L. Bay Larsen, sodnik, C. Toader, sodnica, in E. Jarašiūnas, sodnik,

generalni pravobranilec: J. Mazák,
sodna tajnica: R. Şereş, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 16. decembra 2010,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za N. Gonzaleza Ramosa S. Penfold, solicitor, in S. Cox, barrister,

– za vlado Združenega kraljestva L. Seeboruth in S. Ossowski, zastopnika, skupaj s T. Wardom, barrister,

– za Evropsko komisijo N. Yerrell in V. Kreuschitz, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 4(2a) Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, v spremenjeni in posodobljeni različici iz Uredbe Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996 (UL 1997, L 28, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 631/2004 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 (UL L 100, str. 1, v nadaljevanju: Uredba št. 1408/71) in Uredbe št. 1408/71 v zadnjenavedeni različici, kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 647/2005 z dne 13. aprila 2005 (UL L 117, str. 1, v nadaljevanju: spremenjena Uredba št. 1408/71) in na veljavnost členov 10 Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med R. J. Bartlettom, N. Gonzalezom Ramosom in J. M. Taylorjem ter Secretary of State for Work and Pensions glede prenehanja njihove pravice do dela dodatka za pomoč invalidom („disability living allowance“, v nadaljevanju: DLA) za mobilnost, ker ne izpolnjujejo več pogojev za prebivanje ali stalno prebivališče v Veliki Britaniji.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Člena 1(t) Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71 določata:

„‚dajatve' […] pomenijo vse dajatve in pokojnine, vključno z vsemi njihovimi elementi, ki se izplačujejo iz javnih sredstev, z uskladitvami in dopolnilnimi dodatki v skladu z določbami Naslova III, pa tudi pavšalne dajatve, ki se lahko izplačajo namesto pokojnin, in izplačila, ki predstavljajo povračila prispevkov".

4 Člena 4(1) Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71 določata:

„Ta uredba se uporablja za vso zakonodajo v zvezi z naslednjimi področji socialne varnosti:

(a) dajatve za bolezen in materinstvo;

(b) invalidske dajatve, vključno s tistimi, ki so namenjene vzdrževanju ali izboljševanju možnosti pridobivanja zaslužka;

[…]"

5 Člen 4(2a) Uredbe št. 1408/71 določa:

„Ta uredba se uporablja tudi za posebne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, ki se zagotavljajo po zakonodaji ali sistemih, ki niso omenjeni v odstavku 1 ali izvzeti na podlagi odstavka 4, kadar so te dajatve namenjene:

(a) za dodatno, nadomestno ali pomožno zavarovanje tveganj, ki so zajeta v področja socialne varnosti, iz odstavka 1(a) do (h); ali

(b) samo za posebno varstvo za invalide."

6 Člen 4(2a) spremenjene Uredbe št. 1408/71 določa:

„Ta člen se uporablja za posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, ki se dodelijo po pravnih predpisih, ki imajo zaradi svojega področja osebne veljavnosti, ciljev in/ali pogojev upravičenosti tako značilnosti zakonodaje socialne varnosti iz odstavka 1 kot tudi socialne pomoči.

‚Posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki', so dajatve:

(a) ki so namenjene:

(i) zagotavljanju dodatnega, nadomestnega ali pomožnega zavarovanja proti tveganju, ki ga pokrivajo področja socialne varnosti iz odstavka 1 in ki osebam zagotavljajo minimalni dohodek za preživljanje ob upoštevanju gospodarskih in socialnih razmer v državi članici;

ali (ii) izključno posebni zaščiti za invalidne osebe, v tesni povezavi s socialnim okoljem te osebe v državi članici; in

(b) kadar financiranje poteka izključno iz obveznih davkov, namenjenih kritju splošnih javnih izdatkov, in pogoji za njihovo dodelitev in izračun niso odvisni od kakršnih koli prispevkov upravičenca. Vendar pa se dajatve, ki se izplačajo dodatno k prispevnim dajatvam, ne obravnavajo kot dajatve, za katere se plačujejo prispevki; in

(c) ki so naštete v Prilogi IIa."

7 Člena 10(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71 določata:

„Kadar ta uredba ne določa drugače, se denarne dajatve za invalidnost, starost ter za preživele osebe, pokojnine za nesreče pri delu ali poklicne bolezni ter pomoči ob smrti, pridobljene po zakonodaji ene ali več držav članic, ne morejo zmanjšati,

spremeniti, začasno ustaviti, odvzeti ali zapleniti zaradi tega, ker prejemnik stalno prebiva na ozemlju druge države članice, kot je tista, v kateri se nahaja nosilec, ki je odgovoren za plačilo."

8 Vendar člena 10a(1) Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71 podrobneje določata, da se določbe členov 10 in naslovov III teh uredb ne uporabljajo za posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, iz členov 4(2a) teh uredb in da so zadevne osebe upravičene do teh dajatev izključno na ozemlju države članice, v kateri imajo stalno prebivališče, v skladu z zakonodajo te države, pod pogojem, da so te dajatve navedene v prilogah IIa k tema uredbama.

9 DLA je naveden v prilogah IIa k Uredbi št. 1408/71 in k spremenjeni Uredbi št. 1408/71, na kateri napotujeta člena 10a(1) teh uredb.

Nacionalno pravo

10 Člen 63 zakona o prispevkih in dajatvah za socialno varnost iz leta 1992 (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, v nadaljevanju: zakon iz leta 1992) določa:

„Dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, v smislu dela III tega zakona so:

(a) dodatek za pomoč in strežbo;

(b) dodatek za težko prizadete (skupaj z dodatkom, povezanim s starostjo, in povišanjem za vzdrževance, in sicer odrasle in otroke);

(c) dodatek za nego invalidov (skupaj s povišanjem za odrasle vzdrževance);

(d) [DLA];

[…]“

11 Člen 71 zakona iz leta 1992 z naslovom „Dodatek za pomoč invalidom“ ureditev DLA opisuje tako:

„1. [DLA] sestavljata del za nego in del za mobilnost.

2. Oseba je lahko upravičena do enega ali drugega dela [DLA] ali do obeh.

3. Osebi je lahko dodeljen en ali drugi del za določen ali za nedoločen čas, če pa ji je [DLA] dodeljen v obliki obeh delov, mu dela ne smeta biti dodeljena za različni obdobji.

4. Tedenski znesek [DLA], ki se osebi izplača za teden, v katerem je upravičena do enega dela, je tedenski znesek, ki je za ta del določen v skladu s tem zakonom ali predpisi, sprejetimi za izvedbo tega zakona.

5. Tedenski znesek [DLA], ki se osebi izplača za teden, katerem je upravičena do obeh delov, je vsota tedenskih zneskov, ki sta določena za oba dela.

6. Oseba je upravičena do [DLA] samo, če izpolnjuje predpisane pogoje glede stalnega prebivališča in prebivanja v Veliki Britaniji."

12 Člen 73 zakona iz leta 1992 pogoje za dodelitev dela DLA za mobilnost podrobneje določa tako:

„1. V skladu z določbami tega zakona je oseba upravičena do dela [DLA] za mobilnost za obdobja, v katerih je že dosegla ustrezno starost in v katerih:

(a) je tako telesno prizadeta, da ne more hoditi ali skoraj ne more hoditi; ali

(b) spada v odstavek 2 spodaj; ali

(c) spada v odstavek 3 spodaj; ali

(d) lahko hodi, vendar je tako hudo telesno ali duševno prizadeta, da kljub morebitni preostali sposobnosti za samostojno gibanje po poteh, ki so ji znane, tega večinoma ne more početi brez pomoči ali nadzora druge osebe.

A. 1 V odstavku 1 zgoraj ‚ustrezna starost' pomeni:

(a) v zvezi s pogoji, navedenimi v točkah (a), (b), ali (c) tega odstavka, starost 3 let;

(b) v zvezi s pogoji, navedenimi v točki (d) tega odstavka, starost 5 let.

2. Ta odstavek se na nanaša na osebe, ki:

(a) so slepe in gluhe in

(b) izpolnjujejo morebitne ostale predpisane pogoje.

3. Ta odstavek se nanaša na osebe, ki:

(a) so hudo duševno prizadete;

(b) kažejo hude vedenjske težave in

(c) izpolnjujejo pogoje iz člena 72(1)(b) in (c) zgoraj.

[…]

8. Oseba je upravičena do dela za mobilnost za neko obdobje samo, če je večino tega obdobja njeno stanje tako, da ji omogoča občasno uporabo pripomočkov za gibanje.

9. Oseba je upravičena do dela za mobilnost [DLA], če:

(a) v:

(i) treh mesecih neposredno pred datumom dodelitve tega dela ali

(ii) morebitnem drugem predpisanem trimesečnem obdobju izpolnjuje ali je verjetno, da bo izpolnila enega od pogojev, ki so navedeni v odstavku 1, točke od (a) do (d), zgoraj, in

(b) je verjetno, da bo še naprej izpolnjevala enega od teh pogojev v:

(i) šestih mesecih po tem datumu ali

(ii) (če se pričakuje njena smrt v roku šestih mesecev od tega datuma) v obdobju med omenjenim datumom in njeno smrtjo.

[…]

10. Del za mobilnost se lahko dodeli v dveh predpisanih tedenskih zneskih.

[…]“

13 Predpis o socialni varnosti o dodatku za pomoč invalidom iz leta 1991 (Social Security (Disability Living Allowance) Regulations 1991, v nadaljevanju: predpis iz leta 1991) zlasti podrobneje določa – in sicer v členu 2(1)(a) – pogoje za stalno prebivališče in prebivanje v Veliki Britaniji, ki so določeni v členu 71(6) zakona iz leta 1992.

Spora o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

14 Spori v postopkih v glavni stvari se nanašajo na tožbe za razveljavitev, ki so jih R. J. Bartlett, N. Gonzalez Ramos in J. M. Taylor vložili zoper odločbe Secretary of State for Work and Pensions, s katerimi jim je ta organ, ker ne izpolnjujejo več pogojev stalnega prebivališča in prebivanja v Veliki Britaniji, odvzel pravico do DLA. Te odločbe so bile sprejete 13. maja 2005, 28. februarja 2002 in 8. septembra 2005.

15 Pristojna sodišča na prvi stopnji so tožbe tožečih strank zavrnila. Upper Tribunal, ki so mu bili predloženi ti trije spori, je menilo, da je treba v skladu s sodbo Sodišča z dne 18. oktobra 2007 v zadevi Komisija proti Parlamentu in Svetu (C-299/05, ZOdl., str. I-8695) del DLA za nego šteti kot dajatev za bolezen v smislu spremenjene Uredbe št. 1408/71, katere dodelitev ne more biti odvisna od takih pogojev.

16 Glede dela za mobilnost te dajatve je Upper Tribunal menilo, da gre pri tej dajatvi, ker se za njeno dodelitev ne uporablja merila višine sredstev in ker ne zagotavlja minimalnega dohodka za preživljanje, bolj za dajatev iz naslova socialne varnosti kot pa za posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki.

17 Upper Tribunal je poudarilo, da se je Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Komisija proti Parlamentu in Svetu sicer izreklo le glede spremenjene Uredbe št. 1408/71, ki se uporablja od 5. maja 2005, in da ta sodba zato ne more vplivati na razlago Uredbe št. 1408/71.

18 Zato je Upper Tribunal prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. (a) Ali je v obdobju veljavnosti Uredbe [št. 1408/71] del [DLA] za mobilnost iz členov od 71 do 76 [zakona iz leta 1992] mogoče šteti, ločeno od [DLA] kot celote, bodisi za dajatev iz naslova socialne varnosti iz člena 4(1) omenjene uredbe, bodisi za posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, iz člena 4(2a) te uredbe, bodisi kako drugače?

(b) Če je odgovor na vprašanje v točki (a) pritrdilen, kakšna je pravilna opredelitev?

(c) Če je odgovor na vprašanje v točki (a) nikalen, kakšna je pravilna opredelitev [DLA]?

(d) Če je odgovor na vprašanje v točki (b) ali (c), da gre za dajatev iz naslova socialne varnosti, ali je zadevna dajatev dajatev za bolezen iz člena 4(1)(a) [Uredbe št. 1408/71] ali invalidska dajatev iz člena 4(1)(b) [te uredbe]?

(e) Ali na odgovore na katero koli od zgoraj navedenih vprašanj vpliva časovna omejitev iz točke 2 izreka [zgoraj navedene sodbe Komisija proti Parlamentu in Svetu]?

2. (a) Ali je v obdobju veljavnosti [spremenjene] Uredbe [št. 1408/71] del [DLA] za mobilnost iz členov od 71 do 76 [zakona iz leta 1992] mogoče šteti, ločeno od [DLA] kot celote, bodisi za dajatev iz naslova socialne varnosti iz člena 4(1) navedene uredbe, bodisi za posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, iz člena 4(2a) te uredbe, bodisi kako drugače?

(b) Če je odgovor na vprašanje v točki (a) pritrdilen, kakšna je pravilna opredelitev?

(c) Če je odgovor na vprašanje v točki (a) nikalen, kakšna je pravilna opredelitev [DLA]?

(d) Če je odgovor na vprašanje v točki (b) ali (c), da gre za dajatev iz naslova socialne varnosti, ali je zadevna dajatev dajatev za bolezen iz člena 4(1)(a) [spremenjene Uredbe št. 1408/71] ali invalidska dajatev iz člena 4(1)(b) [te uredbe]?

3. Če je iz odgovorov razvidno, da je del za mobilnost posebna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, ali je za vprašanje, ali se lahko Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska v okoliščinah, kakršne so v obravnavani zadevi, upravičeno sklicuje na katerega od pogojev glede stalnega prebivališča ali prebivanja iz člena 2(1)(a) [predpisa iz leta 1991], upoštevno katero koli drugo pravilo ali načelo prava Skupnosti?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvi dve vprašanji

19 Predložitveno sodišče v prvih dveh vprašanjih, ki jih je treba preizkusiti skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člena 4(2a) Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71 razlagati tako, da je del DLA za mobilnost posebna denarna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, v smislu teh določb.

20 Da bi odgovorili na ti vprašanji je treba najprej ugotoviti, ali je treba del DLA za mobilnost šteti za „dajatev“ v smislu členov 1(t) Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71.

21 Glede tega je treba spomniti, da je Sodišče v točki 69 zgoraj navedene sodbe Komisija proti Parlamentu in Svetu presodilo, da bi bilo mogoče del DLA za mobilnost ločiti in da bi ga bilo tako mogoče navesti na seznamu iz Priloge IIa k spremenjeni Uredbi št. 1408/71, če bi se Združeno kraljestvo odločilo uvesti dodatek, ki bi se nanašal le na

ta del. Iz tega izhaja, da je del DLA za mobilnost „dajatev“ v smislu člena 1(t) spremenjene Uredbe št. 1408/71.

22 Ta ugotovitev iz istih razlogov velja tudi za Uredbo št. 1408/71 v prejšnji različici.

23 Zato je treba šteti, da je del DLA za mobilnost lahko tudi „dajatev“ v smislu člena 1(t) Uredbe št. 1408/71.

24 Nato, kot je pojasnilo Sodišče, ni sporno, da se za del DLA za mobilnost ne plačujejo prispevki (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Parlamentu in Svetu, točka 74) in da gre za denarno dajatev.

25 Glede vprašanja, ali je del DLA za mobilnost posebna dajatev, je Sodišče pojasnilo, da se lahko DLA šteje za dajatev, ki je deloma tudi „socialna pomoč“, in da „bi se lahko“ del DLA za mobilnost štel za posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, in bi jo bilo zato kot dajatev, ki je ni mogoče izplačevati v tujino, mogoče zakonito navesti na seznamu iz Priloge IIa k spremenjeni Uredbi št. 1408/71 (glej zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Parlamentu in Svetu, točki 67 in 74). V teh okoliščinah je Sodišče, ki je razveljavilo navedbo DLA na seznamu iz te priloge, odločilo, da se začasno ohranijo učinki vpisa DLA, ki se nanaša le na njegov del za mobilnost, da se bodo tako lahko v razumnem roku sprejeli ustrezni ukrepi za vpis tega dela v to prilogo (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Parlamentu in Svetu, točka 75). Iz tega je razvidno, da je po mnenju Sodišča del DLA za mobilnost lahko posebna dajatev v smislu člena 4(2a) spremenjene Uredbe št. 1408/71.

26 Prav tako je treba spomniti, da iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je to, ali gre za posebno dajatev, odvisno od njenega namena (glej zlasti sodbo z dne 6. julija 2006 v zadevi Kersbergen-Lap in Dams-Shipper, C-154/05, ZOdl., str. I-6249, točka 30 in navedena sodna praksa).

27 Glede tega je treba ugotoviti, kot trdita tako vlada Združenega kraljestva kot Evropska komisija, da je namen dela DLA za mobilnost zagotovitev posebnega varstva za invalide v smislu členov 4(2a)(b) Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71, saj je cilj te dajatve le spodbuditi samostojnost in socialno vključenost teh oseb in jim v največji možni meri omogočiti podobno življenje, kot ga imajo osebe, ki niso prizadete. Zato se pravico do te dajatve pridobi na podlagi invalidnosti, poleg tega pa se na podlagi tega merila – z upoštevanjem resnosti težav z mobilnostjo, ki jih ima zadevna oseba – določi tudi znesek dodeljene dajatve.

28 Iz stališč, ki so bila podana na obravnavi, je tudi razvidno, da je znesek dela DLA za mobilnost, ki je odvisen od stroškov, ki v zadevni državi članici nastanejo zaradi težav upravičene osebe z mobilnostjo, tesno povezan s socialnim okoljem te osebe v tej državi.

29 Poleg tega je iz dokumentov iz spisa in iz stališč, ki so bila podana na obravnavi, razvidno, da del DLA za mobilnost v praksi najbolj koristi osebam, ki so tako prizadete, da to močno vpliva na njihovo mobilnost, in da iz tega nujno izhaja, da so do te dajatve, čeprav nacionalna zakonodaja merila višine sredstev ne določa, v veliki večini primerov upravičene osebe, ki zaradi svoje invalidnosti ne morejo delati.

30 Glede na zgoraj navedeno je treba torej ugotoviti, da je treba del DLA za mobilnost šteti za posebno dajatev v smislu tako člena 4(2a) spremenjene Uredbe št. 1408/71 kot člena 4(2a) Uredbe št. 1408/71.

31 V zvezi z vprašanjem, ali – kot trdi N. Gonzalez Ramos – te dajatve ni več mogoče šteti za dajatev, ki je navedena v Prilogi IIa k spremenjeni Uredbi št. 1408/71, saj Združeno kraljestvo v razumnem roku, ki mu ga je določilo Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Komisija proti Parlamentu in Svetu, ni sprejelo ustreznih ukrepov, s katerimi bi to zagotovilo, zadostuje ugotovitev, da je ta država članica zadevne ukrepe vsekakor sprejela. Del DLA za mobilnost je namreč naveden med dajatvami, ki so omenjene v Prilogi X k Uredbi (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 200, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 988/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 (UL L 284, str. 43).

32 Nazadnje, ni mogoče veljavno trditi, da dela DLA za mobilnost ni mogoče šteti za dajatev, ki je navedena v Prilogi IIa k Uredbi št. 1408/71, ker ni naveden posamično, temveč v okviru omembe DLA, katerega del je, saj je imel DLA v zadevni nacionalni zakonodaji v postopku v glavni stvari vedno dva jasno ločena sestavna dela.

33 Zato je treba na prvi dve vprašanji odgovoriti, da je treba člena 4(2a) Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71 razlagati tako, da je del DLA za mobilnost posebna denarna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, v smislu teh določb in da je navedena v prilogah IIa k tema uredbama.

Tretje vprašanje

34 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem Sodišče sprašuje, ali na veljavnost členov 10a Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71 v delu, v katerem omogočata, da se za dodelitev dela DLA za mobilnost – če je treba ta del šteti za posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, v smislu členov 4(2a) Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71 – zahteva izpolnjevanje pogojev stalnega prebivališča in prebivanja v Veliki Britaniji, vplivajo „druga pravila ali načela prava Skupnosti".

35 Predložitveno sodišče torej ne navaja nobene določbe ali določb prava Unije, ki bi jih bilo v zvezi s tem treba preizkusiti.

36 V podobnih okoliščinah je Sodišče pojasnilo, da je njegova naloga, da na podlagi podatkov, ki jih predloži nacionalno sodišče, na podlagi obrazložitve predložitvenega sodišča in ob upoštevanju predmeta spora v postopku v glavni stvari poišče upoštevne pravne določbe Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 20. aprila 1988 v zadevi Bekaert, 204/87, Recueil, str. 2029, točka 7 in navedena sodna praksa).

37 V zvezi s tem je treba upoštevati pravila o prostem pretoku delavcev in pravila o državljanstvu Unije.

38 V zvezi s prvim vidikom je Sodišče že presodilo, da so določbe Uredbe št. 1408/71 v zvezi z odpravo pogoja stalnega prebivališča ukrepi za izvajanje člena 48 PDEU, ki so bili sprejeti, da bi se na področju socialne varnosti vzpostavilo prosto gibanje delavcev, ki je zagotovljeno s členom 45 PDEU, in da lahko v zvezi s posebnimi dajatvami, za katere se ne plačujejo prispevki, iz Priloge IIa k Uredbi št. 1408/71 zakonodajalec Unije v okviru izvrševanja člena 48 PDEU sprejme predpise, ki določajo izjeme

od načel izplačevanja dajatev socialne varnosti v tujino. Zlasti je mogoče dodelitev dajatev, ki so tesno povezane s socialnim okoljem, pogojevati s stalnim prebivališčem v državi pristojnega organa (glej v tem smislu sodbo z dne 18. decembra 2007 v združenih zadevah Habelt in drugi, C-396/05, C-419/05 in C-450/05, ZOdl., str. I-11895, točki 78 in 81 ter navedena sodna praksa).

39 Kot je bilo pojasnjeno v odgovoru na prvi dve vprašanji, gre pri delu DLA za mobilnost za tak primer.

40 Zato je treba šteti, da člena 10a Uredbe št. 1408/71 in spremenjene Uredbe št. 1408/71 v delu, v katerem omogočata, da se za dodelitev dela DLA za mobilnost zahteva izpolnjevanje pogojev stalnega prebivališča in prebivanja v Veliki Britaniji, nista neskladna s prostim gibanjem oseb in zlasti ne s členom 48 PDEU.

41 Glede določb o državljanstvu Unije je treba spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso člen 21 PDEU, v katerem je določena pravica vsakega državljana Unije do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, še posebej izražen v členu 45 PDEU (glej zlasti sodbo z dne 11. septembra 2007 v zadevi Hendrix, C-287/05, ZOdl., str. I-6909, točka 61) in da se zato glede tega člena v zadevi v postopku v glavni stvari ni treba izreči.

42 Iz vsega navedenega izhaja, da preizkus tretjega vprašanja ni razkril ničesar, kar bi lahko vplivalo na veljavnost členov 10a Uredbe št. 1408/71 v kateri od različic, ki sta upoštevni za spore v postopkih v glavni stvari v delu, v katerem ta člena omogočata,

da se za dodelitev dela dodatka za pomoč invalidom za mobilnost zahteva izpolnjevanje pogojev stalnega prebivališča in prebivanja v Veliki Britaniji.

Stroški

43 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Člena 4(2a) Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, v spremenjeni in posodobljeni različici iz Uredbe Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 631/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004, in Uredbe št. 1408/71 v zadnjenavedeni različici, kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 647/2005 z dne 13. aprila 2005, je treba razlagati tako, da je del dodatka za pomoč invalidom („disability living allowance“) za mobilnost posebna denarna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, v smislu teh določb, ki je navedena v prilogah IIa k tema uredbama.**

2. Preizkus tretjega vprašanja ni razkril ničesar, kar bi lahko vplivalo na veljavnost členov 10a Uredbe št. 1408/71 v kateri od različic, ki sta upoštevni za spore v postopkih v glavni stvari, v delu, v katerem ta člena omogočata, da se za dodelitev dela dodatka za pomoč invalidom za mobilnost zahteva izpolnjevanje pogojev stalnega prebivališča in prebivanja v Veliki Britaniji.

Podpisi